

RASEBORG
RAASEPORI

RAASEPORI.FI

~
**LAAJA
HYVINVOINTIKERTOMUS
2021–2025**

Dokumentin sisältö

TIIVISTELMÄ

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2021 - 2025

- 1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
- 2 Johtopäätökset ja toimenpiteet
- 3 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

OSA II ASIAKIRJAN KÄSITTELY

- 4 Asiakirjan laatijat
- 5 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

TIIVISTELMÄ

Tämä laaja hyvinvointikertomus kuvaa Raaseporin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin tilaa vuosina 2021-2025. Tämän asiakirjan laatimishetkellä monien indikaattoreiden tilastotiedot ovat kuitenkin saatavilla vain vuoteen 2023 asti, joten tässä asiakirjassa olevat tilastotiedot ovat viimeisimmät saatavilla olevat tiedot.

Vuosina 2021-2025 on tapahtunut suuria muutoksia. Jakson alussa oli käynnissä koronapandemia, joka vaikutti ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin monilla eri tasoilla. Vuonna 2023 toteutettiin sosiaali- ja terveydenhuoltouudistus, mikä tarkoittaa, että Suomessa hyvinvointialueet vastaavat nykyään sosiaali- ja terveystalousta ja kunnan painopiste on enemmän ennaltaehkäisevässä työssä sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Vuoden 2025 alussa toteutettiin seuraava suuri uudistus, kun TE-palvelut siirrettiin kunnille.

JOHDANTO

Laaja hyvinvointikertomus on työkalu kuntajohdolle. Se toimii pohjana strategiatyölle, toiminnan ja talouden suunnittelulle sekä poliittiselle päätöksenteolle. Laaja hyvinvointikertomus toimii "tilinpäätöksenä" asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä tietyn valtuustokauden aikana; tässä tapauksessa kaudella 2021-2025.

Vuonna 2022 rekrytoitiin hyvinvointikoordinaattori, joka vastaa sisäisen hyvinvointityön koordinoinnista ja toimii myös pääasiallisena yhteyshenkilönä hyvinvointialueelle. Hyvinvointityö on toimialarajat ylittävää työtä, joka toteutetaan monissa kaupungin eri yksiköissä, mutta siihen kuuluu myös teemakokonaisuuksia kuten esimerkiksi ehkäisevä päihdetyö, osallisuus, saavutettavuus sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Keskeistä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on tiedolla johtaminen, joka selkeyttää, millaisia toimenpiteitä tulisi priorisoida.

Lainsäädäntö

Kuntalaki, 2015/410 § 1

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisestä, 2021/612 § 6

Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2021 - 2025

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Kuntalaisten hyvinvointia voidaan tarkastella eri indikaattoreilla. Sähköisessä hyvinvointikertomuksessa on runsaasti tietoa eri tietopankeilta.

TEAvisari on kuntien työkalu, jonka tulokset kuvaavat kunnan toimintaa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tietoja kerätään säännöllisesti kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä (tiedot tiedonkeruut parillisina vuosina, toiset parittomina vuosina). Palvelu tukee terveyden edistämistyön suunnittelua ja johtamista.

Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi. Tietoja kerätään perusopetuksen 4. ja 5. sekä 8. ja 9. luokkaa käyviltä oppilailta, lukiokoulutuksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoilta sekä ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoilta. Kysymykset, joihin oppilaat vastaavat itsenäisesti, ovat erilaisia jokaiselle vuosiluokalle. Koska terveyskyselyn kysymykset ovat vaihtuneet ja lisääntyneet, ne eivät ole aina verrattavissa aiempaan aineistoon.

Kaupunki kerää myös omaa tilastoa toimintansa seuraamiseksi.

THL on koonnut suosituksen siitä, mitkä indikaattorit suositellaan olevan vähimmäissisältöä laajassa hyvinvointikertomuksessa (tässä materiaalissa näiden indikaattorien perässä on merkintä 'VÄH-K'). THL:n suosituksen indikaattorit sisältyvät tähän koosteeseen, ja näiden lisäksi työryhmä on valinnut sellaiset indikaattorit, jotka kuvaavat hyvinvoinnin eri osa-alueiden kehitystä ja jotka osoittavat kaupungin vahvuuksia tai heikkouksia hyvinvointityössä. Vertailukunniksi on valittu Lohja, Vihti, Porvoo ja Pietarsaari. Lohja ja Vihti valittiin siksi, että ne ovat LUVN-kuntia ja Vihti on myös asukasluvultaan Raaseporin kokoinen. Porvoo ja Pietarsaari valittiin siksi, että ne ovat kaksikielisiä keskisuuria kuntia, jotka myös muissa yhteyksissä on valittu Raaseporin vertailukunniksi.

HYTE-kerroin

Vuonna 2023 otettiin käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Yhteensä indikaattoreita on 21. Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määrääjain, eivätkä ne tule olemaan aina samoja

Indikaattorien tulkinta

Alla olevat indikaattorit kuvaavat kehitystä ja nykytilaa kolmella eri tavalla: *muutos*, *suunta* ja *vertailu*. Grafiikan värit viittaavat positiiviseen tai negatiiviseen muutokseen, harmaa väri osoittaa muutoksen olleen vähäinen tai että indikaattoria ei voida yksiselitteisesti pitää positiivisena tai negatiivisena

Muutos

Ympyrän sisäpuolella oleva arvo osoittaa prosentuaalisen muutoksen *viiden vuoden ajanjaksolla*. Jos ympyrä on väriltään vihreä, muutos on myönteinen; punainen väri merkitsee negatiivista muutosta. Jos ympyrän sijaan on harmaa nuoli, muutos on alle 5 %.

Kysymysmerkki tarkoittaa sitä, että kehitystä koskevaa tietoa ei ole saatavilla riittävän pitkältä ajalta.

Suunta

Suunta osoittaa Raaseporin indikaattoriarvon *kolmelta viimeiseltä vuodelta*.

Vihreä käyrä = positiivinen kehitys

Punainen käyrä = negatiivinen kehitys

Harmaa käyrä = muutos alle 5 %

Vertailu muihin kuntiin

Vihreä palkki = oman kunnan arvo on vähintään 10 % vertailukuntaa parempi

Punainen palkki = oman kunnan arvo on vähintään 10 % vertailukunnan arvoa huonompi

Keltainen palkki = oman kunnan arvo ei ole vertailukuntaa parempi eikä huonompi (ero on alle 10 %)

HUOM!

Käyrän väri, joka näyttää kolme viimeisintä arvoa, on aina sama kuin ympyrän väri, joka osoittaa kehityksen viimeisen viiden vuoden aikana. Tämä tarkoittaa, että kehitys viimeisten kahden-kolmen vuoden aikana on voinut olla negatiivinen, mutta viiden vuoden ajanjaksolla kehitys on kuitenkin ollut positiivinen, ja tämä määrää käyrän värin. Esimerkiksi alla olevassa kuvassa kehitys vuosien 2021-2023 välillä on ollut negatiivinen, mutta tarkasteltaessa koko ajanjaksoa 2018-2023 kehitys on ollut positiivinen alusta viimeisimpään arvoon.

Seuraavassa kuvassa tilanne on päinvastainen, sillä kehitys vuosien 2022-2023 välillä on ollut positiivinen, mutta pidemmällä aikavälillä kehitys on kuitenkin ollut negatiivinen, ja siksi käyrä on punainen.

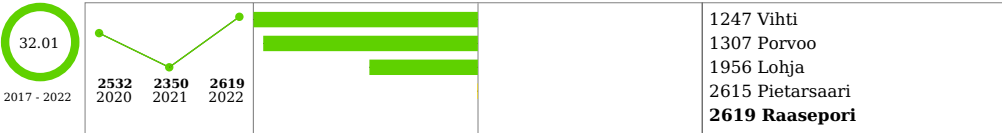

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

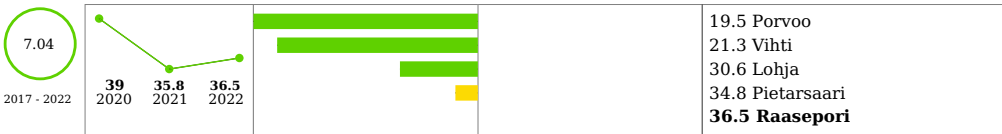
Talous

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Vuosikate, euroa / asukas

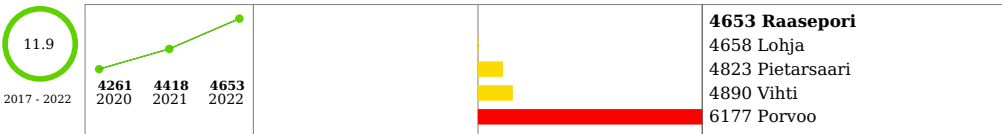
Lainakanta 31.12., euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

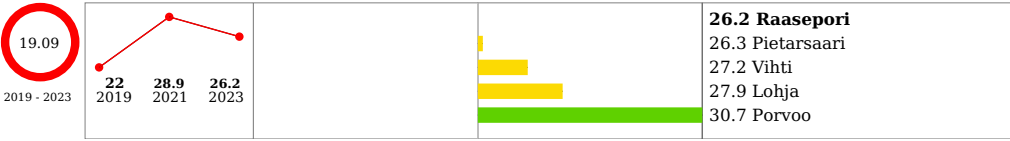

Verotulot, euroa / asukas

HYTE-kerroin

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

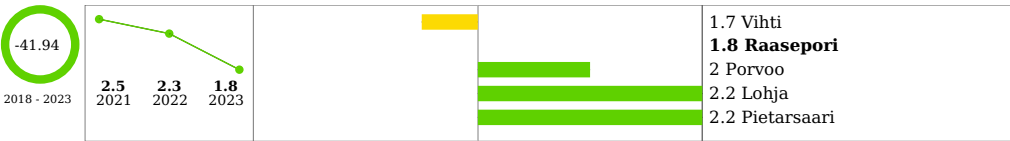
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

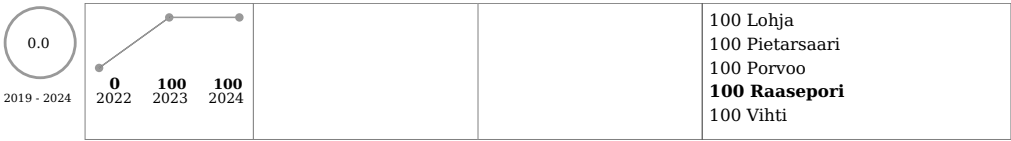
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

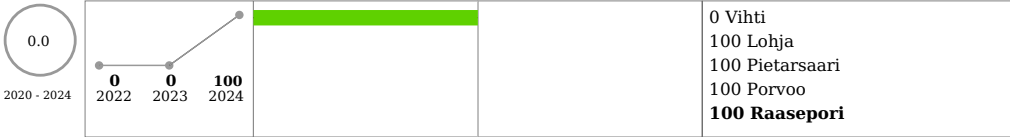
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin

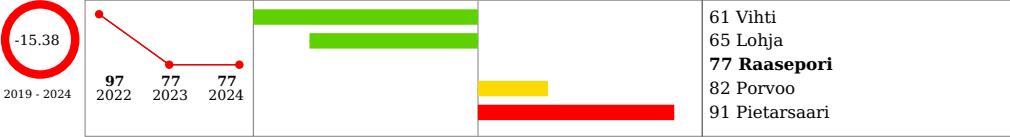
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

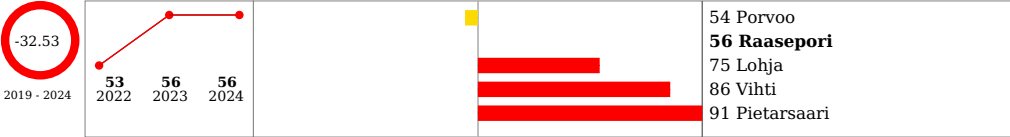
Kouluympäristön terveellisyys- ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

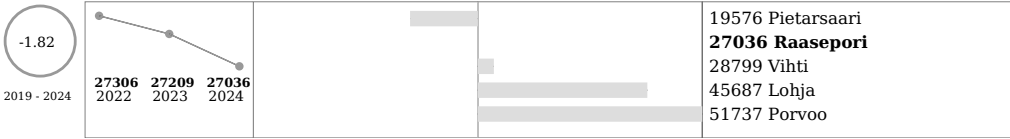
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä - TEA, pistemäärä

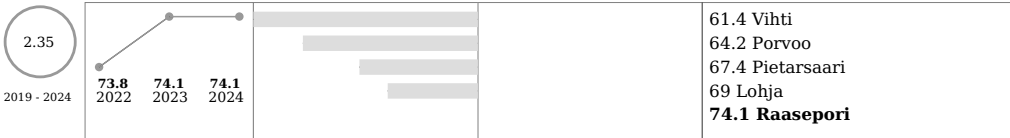
Elinvoima

Väestö

Väestö 31.12.

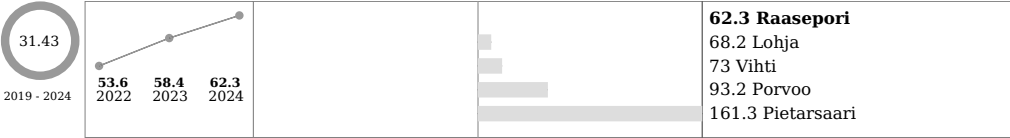

Huoltosuhte, demografinen

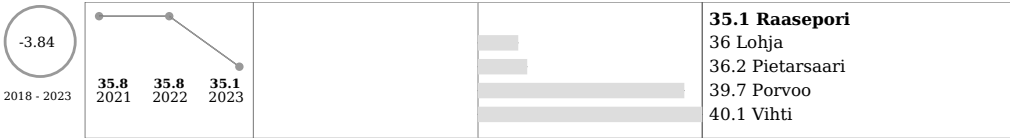

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/761>

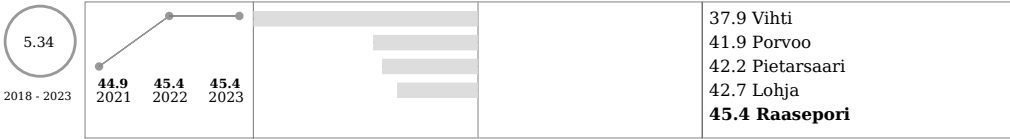
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

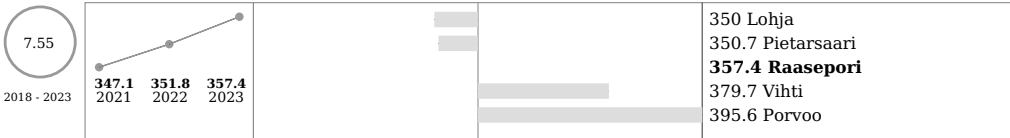
Lapsiperheet, % perheistä

Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

Koulutustasomittain

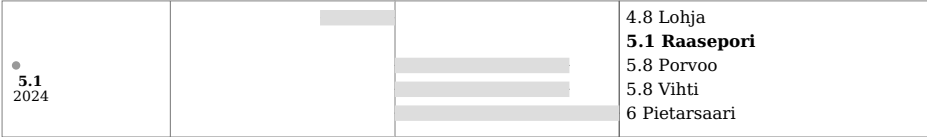

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/180>

Väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

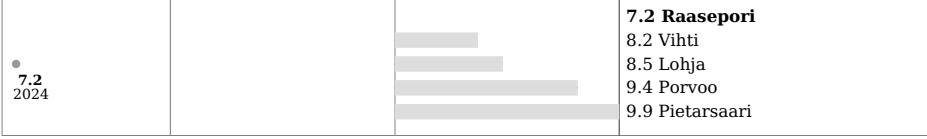
0 - 6-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

7 - 15-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

16 - 24-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

25 - 64-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

65 - 74-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

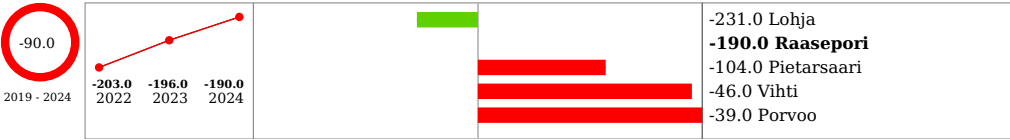
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

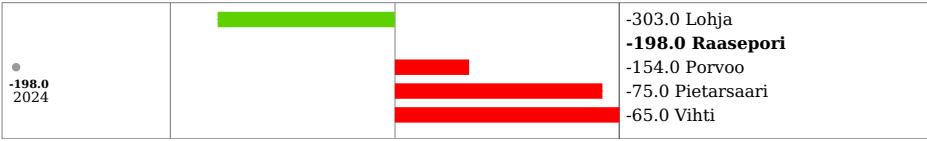
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

Syntyneiden enemmitys

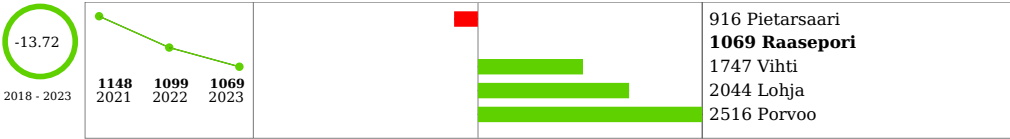
Syntyneiden enemmitys, ennuste 2030

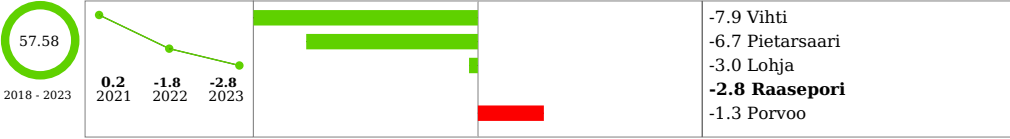
Tulomuuttajat, lkm

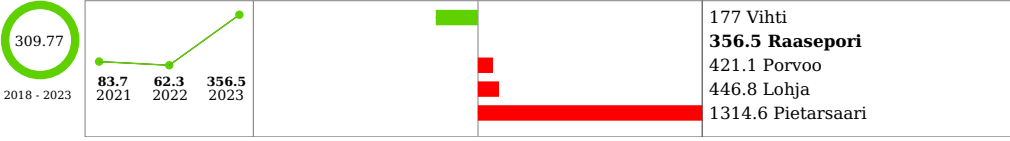
Lähtömuuttajat, lkm

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

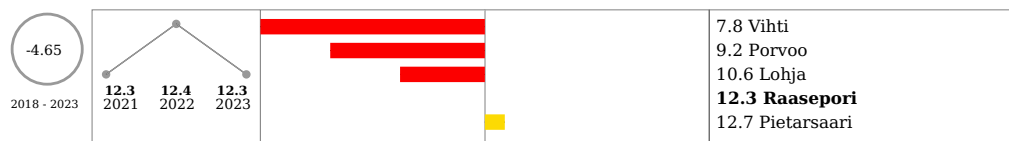

Vastaanotetut pakolaiset / 100 000 asukasta

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

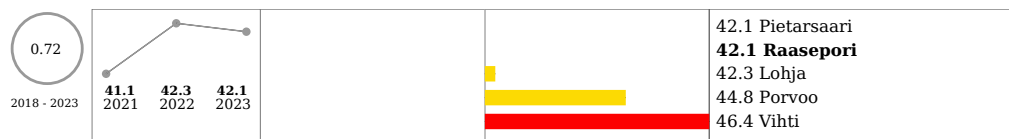

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/3126>

Työlliset, % väestöstä

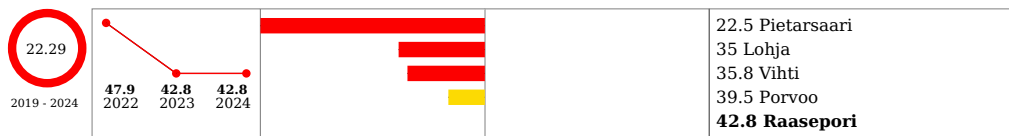

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/2328>

Työttömät, % työvoimasta

Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Väestö

Raaseporin väkiluku on vähentynyt vuosina 2021–2024. Syntyneiden enemmyys on ollut negatiivinen, mikä tarkoittaa, että kuolleisuus on ollut syntyvyyttä suurempaa. Lähtömuuttajien määrä on hieman vähentynyt, kun taas tulomuuttajien määrä on hieman kasvanut. Vuosina 2021–2024 väkiluku väheni yhteensä 491 henkilöllä. Vähentäminen johtui pääasiassa siitä, että Raaseporissa kuoli enemmän ihmisiä kuin syntyi: syntyneitä oli 757 ja kuolleita 1468. Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Raaseporista muutti 200 henkilöä enemmän pois kuin tänne. Maahanmuutto oli ainoa positiivinen muuttoliikkeen muoto: Raaseporiin muutti tänä aikana 425 ulkomailta tullutta henkilöä. Ilman maahanmuuttoa väestönkehitys olisi ollut merkittävästi negatiivisempaa.

Vieraskielisten osuus väestöstä nousi vuosina 2020–2024 4,7 prosentista (1305 henkilöä) 5,8 prosenttiin (1590 henkilöä).

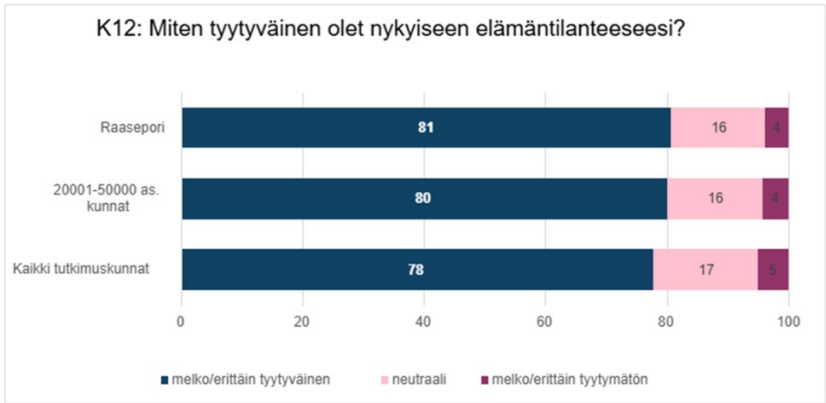
Kuntaliiton kuntalaistutkimus

Kuntalaiset pitävät turvallisuutta ja hyvää asuinympäristöä kaikkein tärkeimpinä asioina hyvässä kotikunnassa, selviää Kuntaliiton touko-kesäkuussa toteuttamasta Kuntalaistutkimuksesta, johon vastasi yli 10 000 kuntalaista 46 kunnasta. Vastanneista 75 prosenttia pitää turvallisuutta ja 68 prosenttia hyvää asuinympäristöä erittäin tärkeänä tekijänä. Myös hyvä asunto, perhe ja muut läheiset sekä luonnonläheisyys nousivat merkittäviksi tekijöiksi hyvän kotikunnan määrittelyssä.

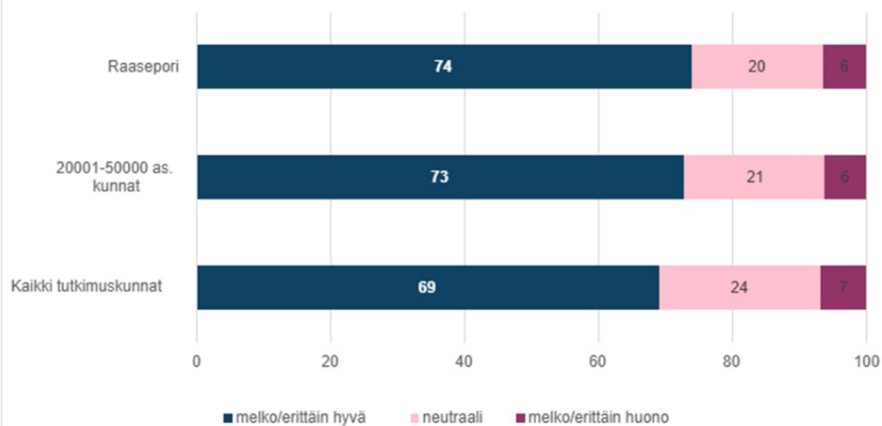
Hyvän asuinympäristön merkityksestä kyselyyn vastanneet korostivat muun muassa rauhallisuutta, siisteyttä sekä väljyyttä ja myös esimerkiksi puhdasta ilmaa ja luontoa sekä vesistön läheisyyttä. Erityisesti pienemmissä kunnissa luonnonläheisyys on korostunut tekijä, mutta kaikissa kunnissa kunnan rooli ympäristön viihtyisyydessä on merkittävä.

Kunnat vastaavat ympäristön viihtyisyydestä, infrastruktuurin kehittämisestä, sekä peruspalveluiden, kuten vesihuollon, jätehuollon ja julkisten liikennejärjestelmien järjestämisestä ja ylläpidosta. Nämä tekijät vaikuttavat suoraan kuntalaisten arkeen ja elämänlaatuun, mutta myös kunnan elinvoimaisuuteen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin. Kunnat tekevät työtä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi sekä huolehtivat luontoarvojen turvaamisesta ja varmistavat turvallisen ja terveellisen asuinympäristön rakentamisen.

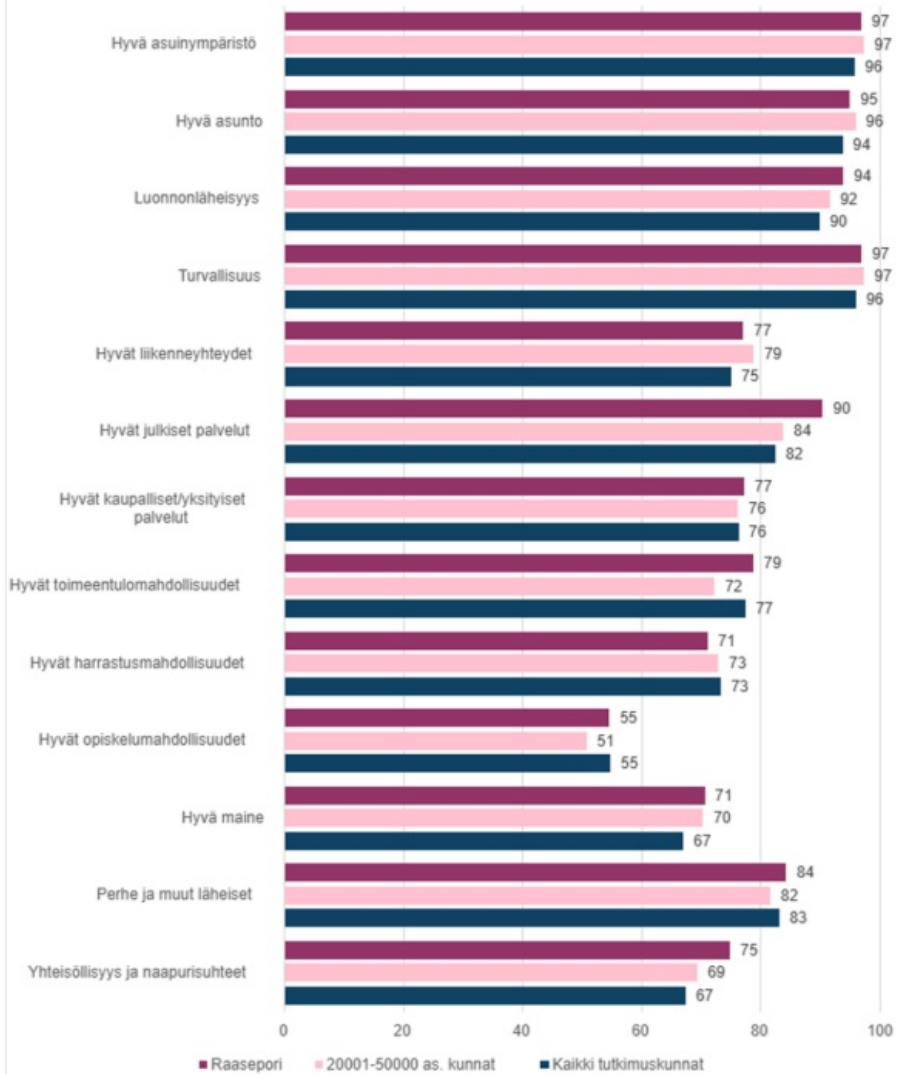
Hyvä asunto on mukana kolmen kärjessä 20 001–50 000 asukkaan kunnissa. Kaikissa alle 60-vuotiaiden ikäluokissa kolme kaikkein tärkeintä hyvän kotikunnan tekijää koostuu turvallisuudesta, hyvästä asuinympäristöstä ja hyvästä asunnosta. Perhe ja muut läheiset koetaan hyvää asuntoa tärkeämmäksi kaikissa yli 60-vuotiaiden ikäluokissa.

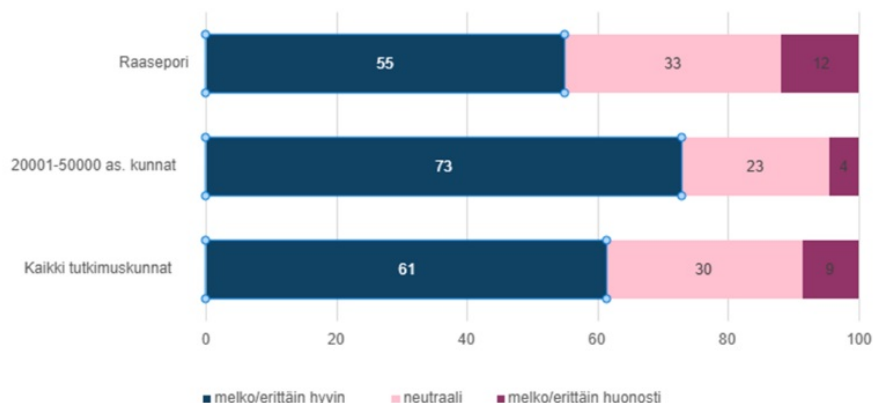
K13: Millaisena pidät omaa hyvinvointiasi tällä hetkellä?

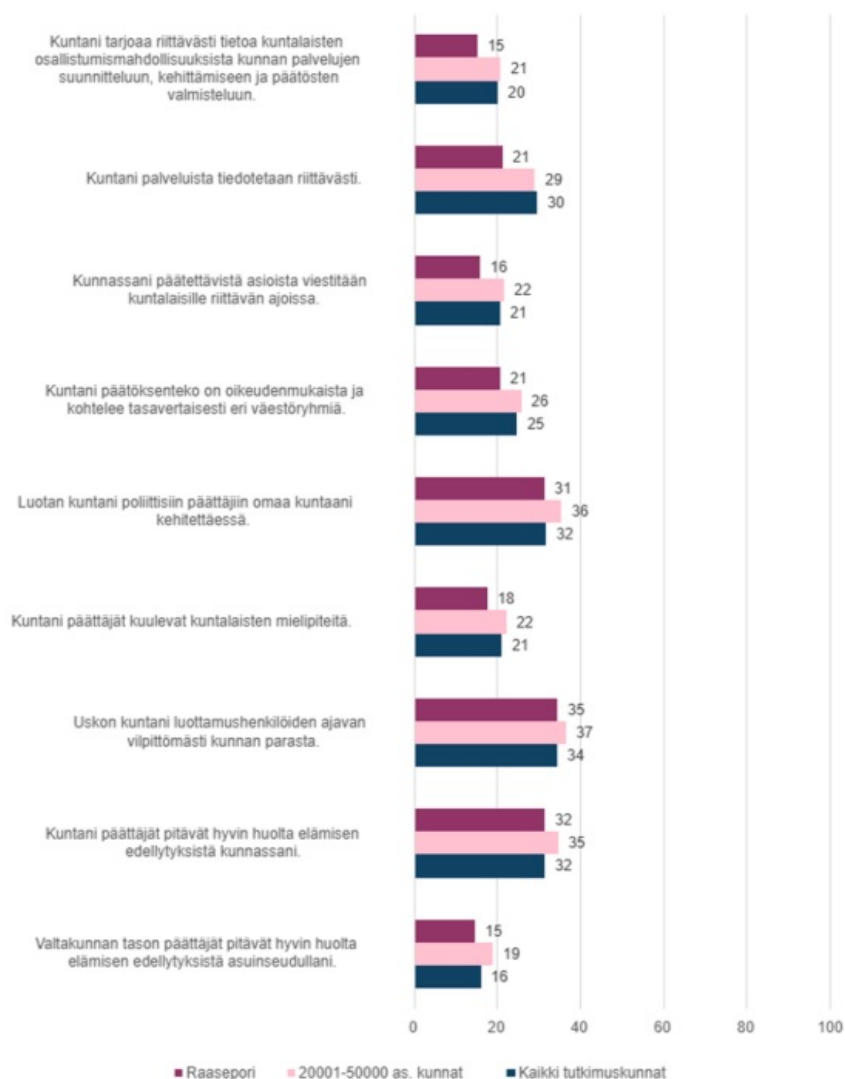
K14: Miten tärkeinä pidät seuraavia asioita hyvässä kotikunnassa/ -kaupungissa?

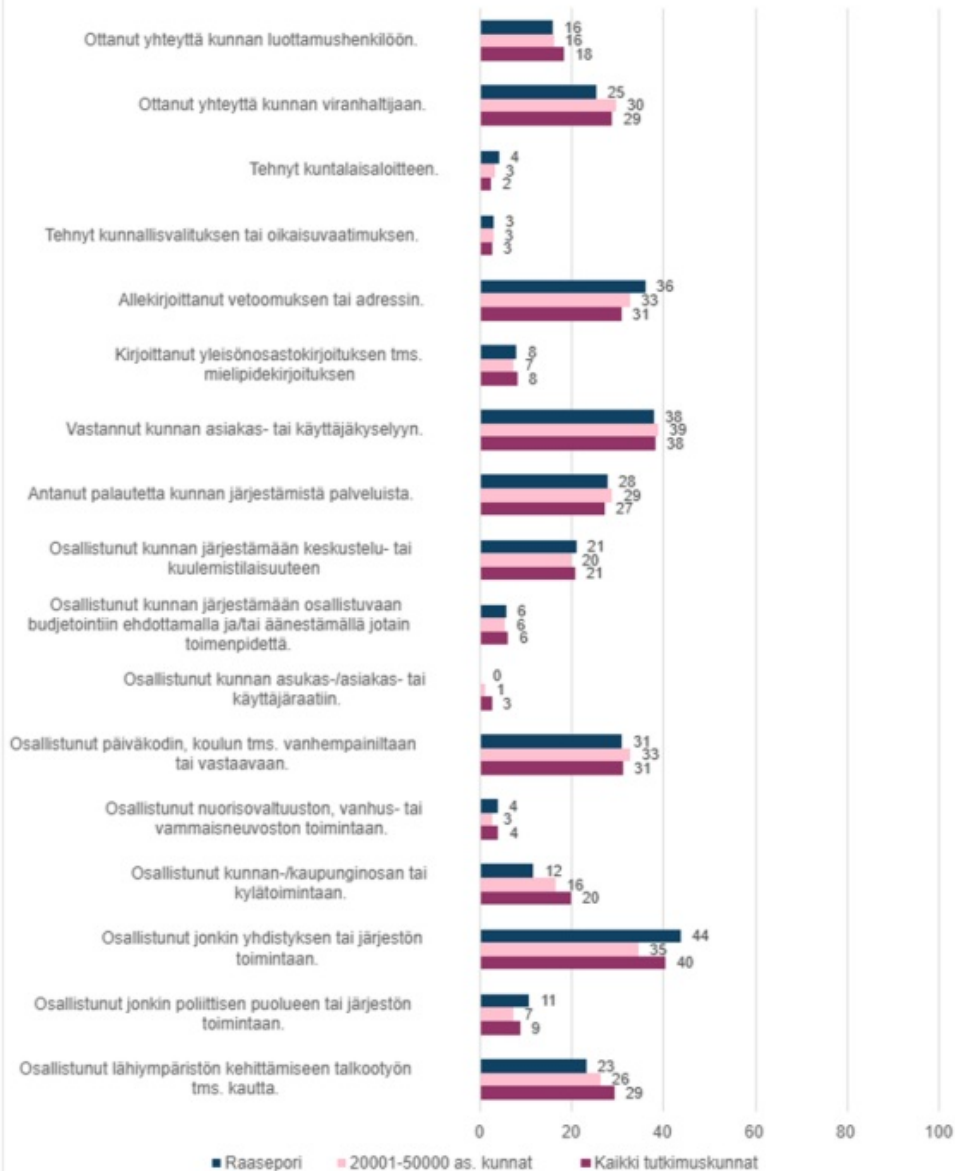
K15: Kuvittele tilanne, jossa kunnat kilpailevat keskenään siitä missä kunnassa tai kaupungissa on "hyvä asua ja elää". Miten arvioisit nykyisen kotikuntasi/kotikaupunkisi sijoittuvan kilpailussa?

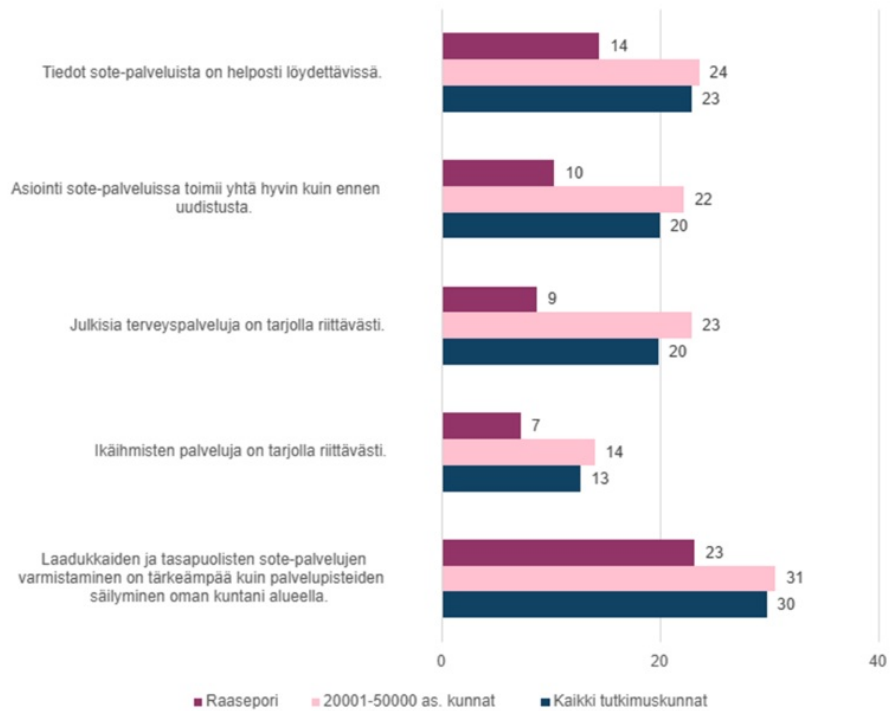
K34: Mitä mieltä olet seuraavista oman kuntasi päätöksentekoon ja päättäjiin liittyvistä väittämistä?

K36A: Kunnan päätöksentekoon voidaan vaikuttaa monella tavalla. Oletko käyttänyt seuraavia vaikuttamistapoja/kanavia?

K38: Järjestämisvastuu sosiaali - ja terveyspalveluista (sote - palvelut) ja pelastuspalveluista on siirretty 1.1.2023 alkaen kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Mitä mieltä olet seuraavista sote - palveluja koskevista väittämistä?

K39: Miten tärkeänä pidät seuraavien, kestävää kehitystä edistävien asioiden painottamista omassa kunnassasi?

Lisätietoja Kuntalaistutkimuksesta 2024:

[Kuntalaistutkimus 2024 – tutkittua tietoa kuntalaisista | Kuntaliitto.fi](#)

Osallisuus

Osallisuus on yksi Raaseporin kaupungin strategian 2022–2025 keskeisimmistä arvoista. Osallisuus tarkoittaa mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti yhteiskuntaan, vaikuttaa siihen ja olla osa sitä. Yksilötasolla on tärkeää voida tehdä mahdollisimman paljon itsenäisiä valintoja ja vaikuttaa omaan elämäänsä. Asukkaat tulee ottaa mukaan palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Vahvalla osallisuuden kokemuksella on positiivisia vaikutuksia sekä yksilö- että yhteiskuntatasolla, sillä kokemus kannustaa yksilöä huolehtimaan omasta terveydestään ja olemaan aktiivinen omassa lähiympäristössään. Osallisuuden ja saavutettavuuden edistäminen on tärkeä osa yksinäisyyden torjumisessa. Yksinäisyys vaikuttaa kielteisesti yksilön elämänlaatuun, terveyteen ja hyvinvointiin.

Vuodesta 2025 alkaen on palkattu osa-aikainen (50%) osallisuuskoordinaattori, joka on hyvinvointityöryhmän jäsen. Tehtäviin kuuluu kaupungin osallistuvan budjetoinnin prosessin koordinointi, kaupungin toiminta-avustukset yhdistyksille sekä Kyläfoorumi, joka on verkosto kaupungin virkamiesten ja kyläyhdistysten välillä. Osallisuuskoordinaattori vastaa myös verkkokaupan kehittämisestä, joka helpottaa muun muassa kaupungin palveluiden, kuten kalastuslupien ja kaupungin tilojen vuokrauksen, hallintaa ja laskutusta.

[Osallistuva budjetointi](#)

Osallistuvan budjetin kautta asukkaat voivat osallistua päätöksentekoon siitä, miten kaupungin taloudellisia resursseja käytetään. Kaupunginhallitus määrittää osallistuvan budjetoinnin osuuden budjetista, joka vuoteen 2025 asti on toteutettu vuosittaisena prosessina. Vuosina 2025–2026 on ensimmäinen kaksivuotinen budjettikausi, joka on jaettu neljään vaiheeseen. Ensimmäinen vuosi omistetaan ideankeruulle, ideoiden kehittämiseksi ja hyväksytyjen ehdotusten äänestykselle. Ideankeruuvaiheessa myös ei-kuntalaiset voivat jättää ideoita, jotka voidaan toteuttaa kansalaisbudjetin varoilla. Ideoiden arviointivaiheessa kaupungin virkamiehistä koostuva työryhmä käy läpi ehdotukset ja tarkistaa, mitkä ehdotukset täyttävät kriteerit ja ovat toteutettavissa. Nämä ideat etenevät äänestysvaiheeseen, jossa vain kuntalaiset saavat äänestää eri ehdotuksista. Ehdotukset valitaan toteutettaviksi siinä järjestyksessä, jossa ne ovat saaneet eniten ääniä, niin että 100 000 euron kokonaismäärä käytetään mahdollisimman tarkasti ylittämättä sitä. Toinen vuosi omistetaan voittaneiden ehdotusten suunnittelulle ja toteutukselle. Vuodesta 2025 alkaen kaupunki on ottanut käyttöön Orchidea-työkalun ideoiden keräämiseen, ehdotusten arviointiin ja hallintaan sekä äänestyksen toteuttamiseen.

Naapuriapusovellus Commu

Raasepori näkee yhteisöllisyyden kaupungin vahvuutena ja haluaa kannustaa asukkaiden itsenäistä osallistumista sekä lisätä aktiivista osallistumista yhteisöllisyyden kannalta tärkeisiin asioihin. Joulukuussa 2024 kaupunki otti käyttöön Commu-mobiilisovelluksen, joka on suomalainen keksintö ns. naapuriavulle. Sovellus tukee näitä tavoitteita mahdollistamalla helpon tavan osallistua pieniin, mutta merkityksellisiin arjen tekoihin. Hyvät teot, muiden huomioiminen ja naapuriapu edistävät paitsi yksittäisten asukkaiden hyvinvointia myös koko Raaseporin yhteisöllisyyttä.

Sovellus on käyttäjille ilmainen ja kaikenlaiset avunpyynnöt ja -tarjoukset ovat mahdollisia. Yksityishenkilöt ja yhdistykset voivat matalalla kynnyksellä pyytää ja tarjota erilaisia apuja omalla lähialueellaan. Voidaan esimerkiksi järjestää kimpapakyytejä, arjen tukea tai apua esimerkiksi lumitöissä tai puutarhanhoidossa, löytää seuraa yhteisiin juttutuokioihin tai kävelyille tai lemmikin hoitoon. Sovellusta voidaan käyttää myös paikallisten tapahtumien järjestämiseen ja niihin osallistumiseen, mikä edistää yhteisöllisyyttä ja sosiaalista vuorovaikutusta. Paikalliset yhdistykset voivat etsiä auttavia käsiä erilaisiin projekteihin tai talkoapuun.

Käyttäjämäärä: 416 hlöä (24.4.2025)

Saavutettavuus

Vaikuttamistoimielin vammaisneuvosto on aktiivisesti työskennellyt parannetun saavutettavuuden puolesta. Neuvosto on tehnyt ns. "kaupunkikävelyjä", joissa on tarkasteltu saavutettavuutta eri tiloissa kaupungissa, ja sen jälkeen koonnut listan toimenpiteistä, joilla saavutettavuutta voitaisiin parantaa. Toimenpidelista on jaettu kaupunkiympäristötoimialalle, joka pyrkii mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan listan kohdat. Kaupunkiympäristötoimialan käyttötalousarviossa on vuodesta 2023 lähtien ollut varattu 20 000 €/vuosi kaupungin kiinteistöjen saavutettavuuden parantamistoimenpiteisiin.

Erillinen saavutettavuusraportti, jossa jokainen toimiala tarkastelee, miten saavutettavuus huomioidaan omassa toiminnassaan, on työn alla.

Avustukset

	2021	2022	2023	2024
Yleiset avustukset	162 162	214 496	208 040	190 570
Kulttuuriavustukset	148 000	148 000	148 200	161 800
Kuntalisä	26 750	30 250	35 202	15 750
Kesätyöseteli	34 000	24 800	26 000	36 000
Sopimukset kolmannen sektorin kanssa	167 343	191 365	0	0
Muut koulutusavustukset	26 000	28 700	4 704	27 300
Aamu- ja iltapäivätoiminta	156 923	195 023	167 770	160 475
Nuorisotoiminta	41 700	28 000	24 580	26 500
Liikunta	75 888	80 310	73 491	85 654
Vuokra-avustus	32 000	32 000	32 000	32 000
	870 765	972 943	719 986	736 049

Kestävä liikkuminen

Pyöräilyn edistämishojelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu vuosina 2020–2025, mm. täydentämällä ja parantamalla kevyen liikenteen väyläverkkoa, lisäämällä pyöräpysäköintiä, rakentamalla sähköpyörien latauspisteitä sekä parantamalla viitoitusta. Vuosina 2022–2024 on ollut käytössä 30 kaupunkipyörää. Vuonna 2022 niillä tehtiin 1511 matkaa ja vuonna 2023 kaupunkipyöriä käytettiin 710 kertaa ja käyttäjiä oli yhteensä 303 henkilöä.

Sähköautoille rakennettiin 9 uutta latausasemaa vuonna 2024 eri puolille kaupunkia.

Vuosina 2022-25 kunta on toteuttanut joukkoliikennettä palvelutason kattavamman mallin pohjalta. Bosse-liikenne alkoi vuonna 2023. Lisäksi on tuettu kuntalaisten raideliikenteen käyttöä työmatkaetuuksilla.

Työllisyyspalvelut

Raaseporin kaupunki osallistui yhdessä Hangon kaupungin kanssa kuntien työllisyyskokeiluun 1.3.2021–31.12.2024. Kokeilu, joka toteutettiin pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisesti, pyrki luomaan tehokkaampia työvoimapalveluja yhdistämällä valtion ja kuntien resurssit ja tuomalla työvoimapalvelut lähemmäksi alueita. Käytännössä kokeilu tarkoitti sitä, että kunnat ottivat hoitaakseen osan työvoimapalveluista niille henkilöille, joilla ei ollut oikeutta ansiosidonnaiseen päivärahaan, vieraskielisille henkilöille sekä alle 30-vuotiaille työnhakijoille. Kuntakokeilulla oli toimintapisteet Karjaalla ja Hangossa.

TE24-projekti ajalta 2022–2024, oli Hangon kaupungin ja Inkoon kunnan yhteinen projekti, jota johti Raaseporin kaupunki. Projektin tavoitteena oli valmistella kuntia työllisyyspalvelujen uudistukseen, joka astui voimaan 1.1.2025. Tämän lakimuutoksen yhteydessä kokonaisvastuu työvoimapalvelujen järjestämisestä siirtyi työllisyysalueille. Työllisyysalue koostuu kunnista, jotka ovat sopineet näiden palvelujen järjestämisestä yhdessä. Raasepori muodostaa yhdessä Hangon ja Inkoon kanssa työllisyysalueen, jossa Raaseporin kaupunki toimii isäntäkuntana. Työllisyysalueella työskentelee vuonna 2025 yhteensä 40,5 henkilöä eri työtehtävissä. Henkilöstö koostuu osittain valtion TE-palveluista siirtyneistä henkilöistä, kuntakokeilussa työskennelleistä henkilöistä sekä uusista rekrytoinneista.

Kun kuntakokeilu alkoi 1.3.2021, työttömyysaste Raaseporissa oli 12 %. Alle 25-vuotiaita nuoria työttömiä oli 140 ja yli vuoden työttömänä olleita henkilöitä oli 548. Kun kuntakokeilu päättyi 31.12.2024, luvut olivat 8,8 % työttömyysaste, alle 25-vuotiaita nuoria työttömiä 58 henkilöä ja yli vuoden työttömänä olleita henkilöitä 491.

Yritykset

Raaseporissa on 3 384 rekisteröityä yritystä (tilanne 24.4.2025), mutta osa näistä ei ole aktiivisia.

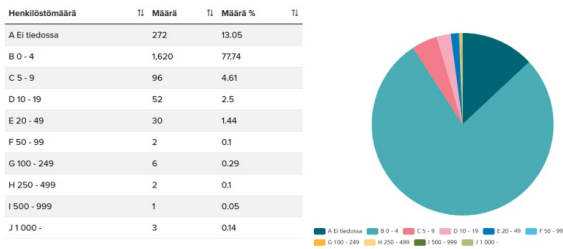
Lähde: Tilasto Business Eteläkärjen yrityshakemistosta.

Yritysmäärät perustamisvuosittain

Vuosi	↕ Määrä
2025	34
2024	149
2023	192
2022	248
2021	268

1. Ajoneuvot ja huolto	249
2. Asuminen ja kiinteistöt	426
3. Elintarvike ja päivittäistavara	54
4. Henkilö- ja tavarakuljetus, varastointi ja jakelu	212
5. ICT ja digitaaliset palvelut	73
6. Juhla- ja kokouspalvelut	209
7. Koneet, kodintekniikka ja huolto	41
8. Kulttuuri ja vapaa-aika	142
9. Lemmikit ja kotieläimet	54
10. Maa- ja metsätalous	166
11. Majoituspalvelut	32
12. Muut erikoisliikkeet	207
13. Muut kaupalliset palvelut	138
14. Pankki-, vakuutus- ja lakipalvelut	9
15. Piha ja puutarha	54
16. Rakentaminen ja remontointi	598
17. Ravintolat ja kahvilat	50
18. Siivous-, hoiva-, koti- ja asumispalvelut	42
19. Teollisuus ja teollisuuden palvelut	105
20. Terveys ja hyvinvointi	110

Yitysmäärät henkilöstökokoluokittain

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

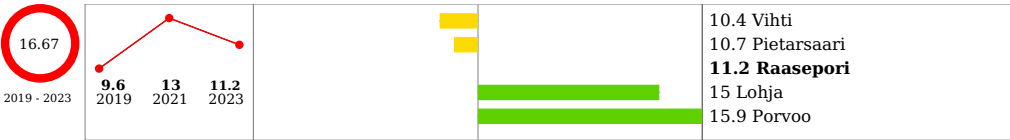
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

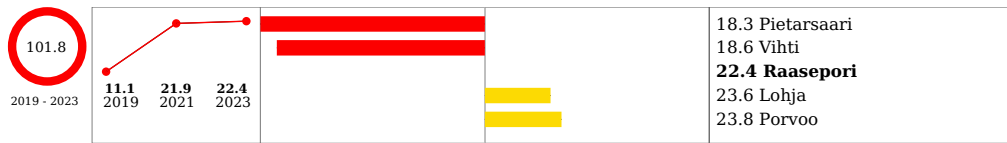
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

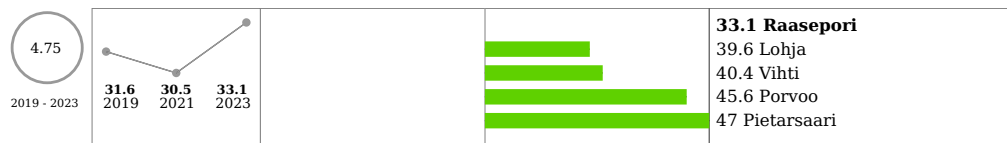
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

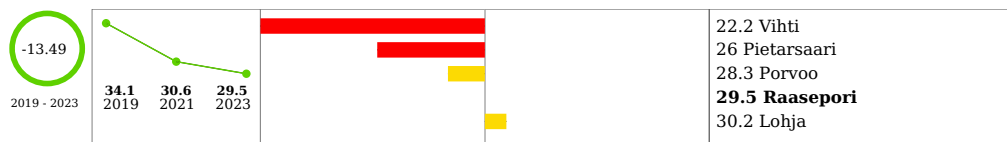
Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

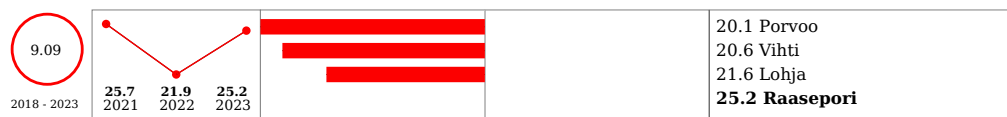
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

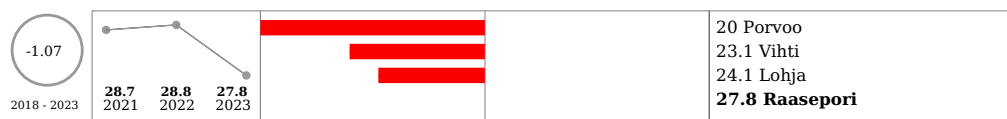
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

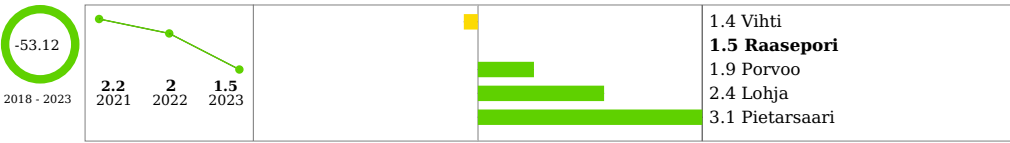

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

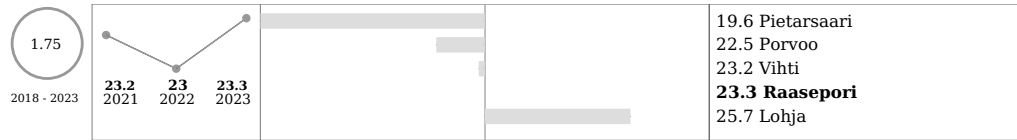

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

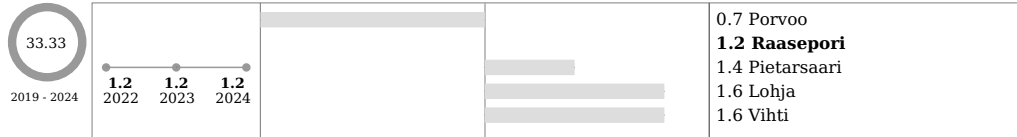
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

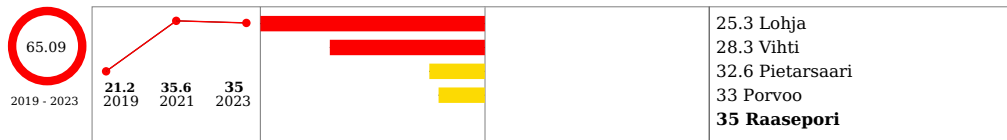

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/4890>

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

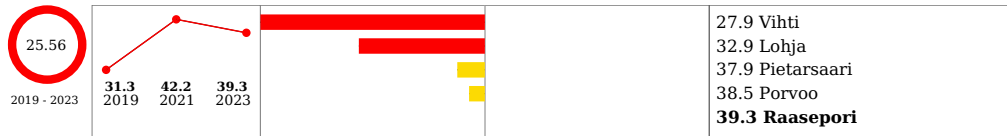

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

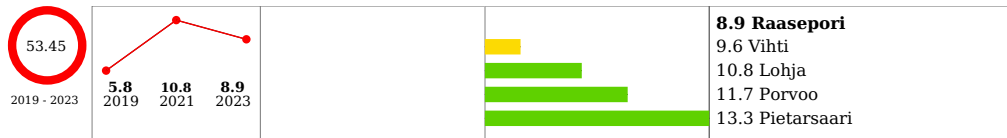

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/4891>

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/4941>

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

Kouluterveyskysely

Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi ja se kohdistuu 4.-5. ja 8.-9. luokkien oppilaisiin. Kyselyn avulla kerätään tietoa nuorten elinoloista, koulutilanteesta, koetusta terveydestä, terveystottumuksista ja oppilashuollosta. Viimeisimmät toteutetut kyselyt osoittavat useita huolestuttavia tuloksia sekä Raaseporissa että valtakunnallisella tasolla. Useimmat oppilaat kuin aiemmin tuntevat itsensä yksinäisiksi, kokevat ahdistusta ja/tai masennusoireita ja harvemmat oppilaat kuin aiemmin ovat tyytyväisiä elämäänsä. Myös päihteiden käyttöä koskevilla kysymyksillä nähdään huolestuttavia trendejä. Kyselyn tulokset ovat erityisen huolestuttavia 8.-9. luokkien tyttöjen osalta.

Viimeisimmät saatavilla olevat kyselytulokset ovat vuodelta 2023. Kysely on toteutettu uudelleen keväällä 2025, mutta tulokset saadaan vasta myöhemmin tänä vuonna.

MOVE-mittaus

MOVE-mittaus on testi, joka mittaa oppilaiden fyysistä toimintakykyä. Testi toteutetaan vuosittain ja se on osa koulun liikunnanopetusta 5. ja 8. luokilla. Testissä mitataan mm. kestävyyttä, nopeutta, voimaa, liikkuvuutta ja tasapainoa. Mittauksen tavoitteena on selvittää fyysisen toimintakyvyn yhteyttä oppilaiden terveyteen ja jaksamiseen, päivittäiseen hyvinvointiin ja koulunkäyntiin. Tulokset osoittavat sekä valtakunnallisella että paikallisella tasolla, että suuren osan oppilaiden fyysinen toimintakyky on sellaisella tasolla, joka vaikuttaa haitallisesti oppilaan terveyteen ja hyvinvointiin, mikä tarkoittaa, että oppilaalla voi olla vaikeuksia selviytyä päivittäisistä toiminnoista väsymättä.

Kulttuurikasvatussuunnitelma

Kulttuurikasvatussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2021 sivistyslautakunnan hyväksynnän jälkeen. Vuosittain 7000 lasta ja nuorta kolmesta kuuteentoista ikävuoteen osallistuu 400 ohjelmapisteeseen. Suunnitelma toteutetaan kaikissa mukana olevissa yksiköissä.

Kulttuurihjelmat liittyvät varhaiskasvatussuunnitelmaan, esiopetuksen opetussuunnitelmaan ja perusopetuksen opetussuunnitelmaan Raaseporissa. Näin ollen kulttuurihjelmat ovat osa lasten arkea. Tavoitteena on, että kaikilla lapsilla

on yhdenvertaiset mahdollisuudet kokea kulttuuria ja luoda taidetta riippumatta koulusta, opettajasta, kieliryhmästä, maantieteellisestä etäisyydestä tai sosioekonomisesta taustasta. Kulttuurikasvatussuunnitelma koostuu kokonaisuudesta, joka muodostuu useiden yksiköiden välisestä sektorirajat ylittävästä yhteistyöstä. Yhteistyötä tehdään myös kolmannen sektorin kanssa yhteisten projektien kautta. Toimintaa koordinoi kulttuuripalvelut, jotka vastaavat myös suurimmasta taloudellisesta osuudesta. Kulttuurikasvatussuunnitelman kautta luodaan työmahdollisuuksia taiteilijoille, ohjaajille, oppaille ja pedagogeille, jotka vastaavat hyvin suunnitellusta, korkealaatuisesta ja laadukkaasta sisällöstä.

Harrastamisen Suomen-malli

Raaseporin kaupunki on syksystä 2021 lähtien osallistunut opetus- ja kulttuuriministeriön alaiseen Suomen malli-hankkeeseen, jonka tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia. Tavoitteena on, että kaikilla peruskoululaisilla olisi mahdollisuus koulupäivän yhteydessä harrastaa mieluisaa ja maksutonta harrastusta. Lukuvuosittain on järjestetty noin 80 kerhoa. Noin 700 lasta ja nuorta osallistuu säännöllisesti kerhojen maksuttomaan harrastustoimintaan, jota he itse ovat toivoneet ja äänestäneet.

Varhaiskasvatus ja opetus

Varhaiskasvatuksessa ja koulujen toiminnassa varsinainen päätoiminta on juuri varhaiskasvatus ja opetus, mutta niiden puitteissa toteutetaan myös runsaasti hyvinvointia edistävää toimintaa, kuten esim. tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä, kiusaamisen vastaista työtä sekä itsetuntemuksen, vuorovaikutuksen, viestinnän ja sosiaalisten suhteiden harjoittelua.

Raaseporin kouluissa on otettu tammikuussa 2025 käyttöön Someturva-työkalu, joka on ainutlaatuinen väline netissä tapahtuvan häirinnän käsittelemiseen ja joka lisäksi tarjoaa tietoa ajankohtaisista netti-ilmiöistä. Koulun henkilökunta ja oppilaat ovat saaneet koulutusta ohjelman käyttöönotosta. Huhtikuun puoliväliin mennessä hieman yli 33 % oppilaista ja opiskelijoista oli ottanut ohjelman käyttöön. Tietoa ohjelmasta on jaettu huoltajille tammikuussa.

Leikkipuistot

Kaupunki ylläpitää 37 leikkipuistoa eri puolilla Raaseporia. Yhdyskuntatekniikan osasto vastaa leikkipuistojen kunnossapidosta ja huollosta. Suurempina toimenpiteinä voidaan mainita seuraavat:

Vuonna 2021 tehtiin laaja saneeraus Fiskarsin leikkipuistossa. Vuonna 2022 uusittiin leikkivälineet Tenholassa sijaitsevassa Kunnantalontien leikkipuistossa. Vuonna 2023 rakennettiin Pumppulahden seikkailurata, joka oli Raaseporin ensimmäinen osallistuvan budjetoinnin (vuodelta 2022) hanke. Seikkailurata valmistui marraskuussa 2023 ja vihittiin virallisesti käyttöön toukokuussa 2024.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2024-2025 on mukana toimenpide, jonka mukaan jokaisella lapsella tulee olla mahdollisuus leikkiä leikkipuistossa toimintarajoitteista riippumatta. Leikkipuistoja korjattaessa tai rakennettaessa kiinnitetään erityistä huomiota esteettömyyteen.

NUORET JA NUORET AIKUISET

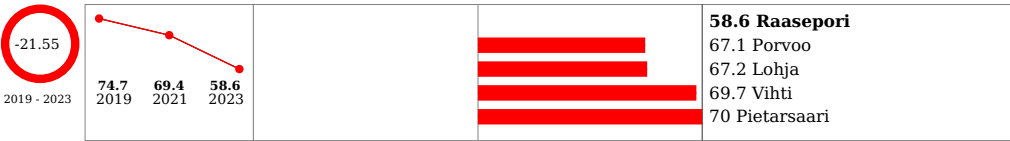
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

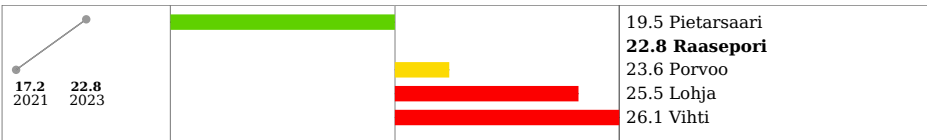
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö koululounasta päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

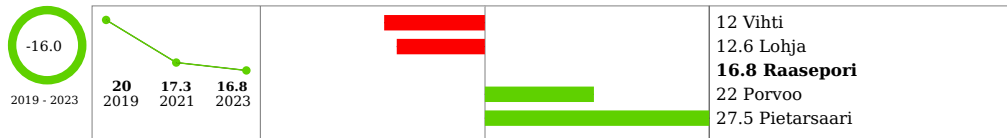
Tupakoi päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

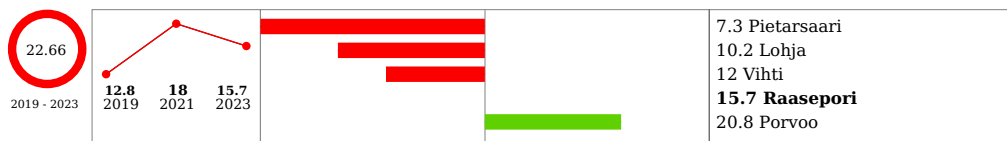
Nuuskaa päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Nuuskaa päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

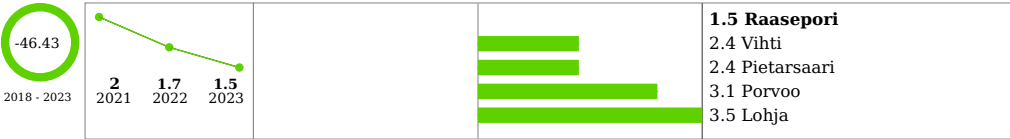
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

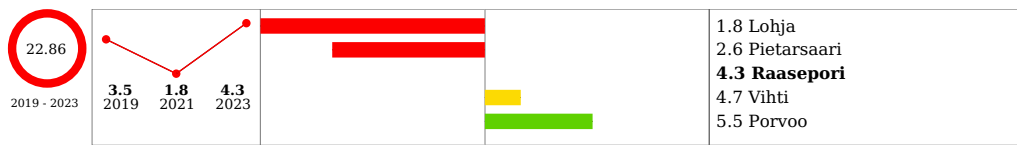

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

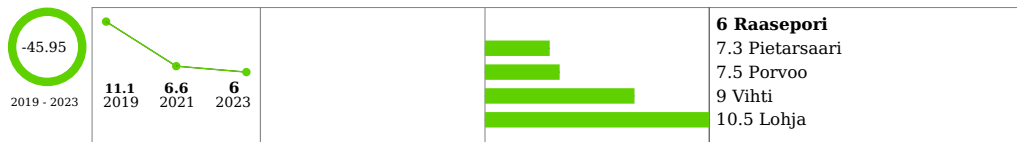
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

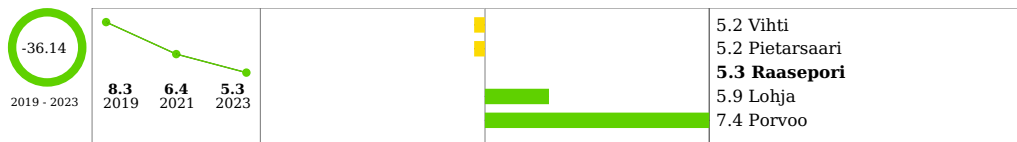

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

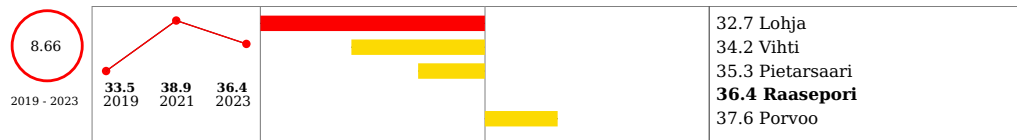

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/4957>

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/4960>

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/4943?>

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

Kouluterveyskysely

Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi ja se on suunnattu lukion sekä ammatillisten oppilaitosten ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille. Kyselyn avulla kerätään tietoa elinoloista, koulunkäyntiin liittyvistä tekijöistä, koetusta terveydestä, terveyteen liittyvistä tottumuksista sekä opiskeluhuollosta. Toisen asteen opiskelijoiden vastauksissa on joitakin eroavaisuuksia lukion ja ammatillisten oppilaitosten välillä. Molemmille ryhmille yhteistä on kuitenkin se, että erilaisten päihteiden säännöllinen käyttö on vähentynyt tässä ikäryhmässä (vaikka laittomia huumeita vähintään kerran kokeilleiden osuus on kasvanut). Mielen terveyden osalta yhä useampi kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi ja on kokenut kohtalaista tai vaikeaa ahdistusta.

Viimeisimmät saatavilla olevat kyselytulokset ovat vuodelta 2023. Kysely on toteutettu uudelleen keväällä 2025, mutta tulokset valmistuvat vasta myöhemmin vuoden aikana.

Nuorisopalvelut

2021: Suomessa oli voimassa koronarajoituksia, mikä vaikutti nuorisopalveluiden mahdollisuuksiin järjestää toimintaa lapsille ja nuorille. Nuorisotilatoimintaa, erityisnuorisotyötä päihteiden ehkäisyyn liittyvine oppitunteineen kaikille Raaseporin 5.-8.-luokille, sekä retkiä ja leirejä järjestettiin mahdollisuuksien mukaan. Myös digitaalista nuorisotyötä kehitettiin Discordin kautta rajoitusten vuoksi.

Nuorisotilakäyntejä vuonna 2021 oli 12 000.

2022: Toiminta jatkui kuten aiemmin nuorisotilatoiminnan, erityisnuorisotyön (päihdekasvatus 5.-8.-luokille) sekä retkien ja leirien osalta.

Nuorisotilakäyntejä kertyi vuoden aikana 19 100.

2023: Etsivä nuorisotyö siirtyi organisaation sisällä työllisyyspalveluista nuorisopalveluihin.

1.9.2023 alkaen käynnistyi Nuorisotyöntekijä koulussa -toiminta, joka oli pilotoitu KSH:ssa keväällä 2023. Toiminta jatkui KSH:ssa ja alkoi myös EHS:ssa, Höjdens skolassa, Hakarinteen koulussa ja Karjaan yhteiskoulussa siten, että nuorisotyöntekijä on koulussa kaksi päivää viikossa. Tämän panostuksen myötä nuorisotyöntekijät kohtaavat lähes kaikki Raaseporissa asuvat nuoret.

Nuorisotilakäyntien määrä nousi vuoden aikana 23 300:aan.

2024: Ohjaamo aloitti toimintansa avaamalla toimipisteen Karjaalle tammikuussa. Käyntejä vuonna 2024 oli 872. Käyntejä 31.3.2025 mennessä: 721.

Nuorisotilakäyntejä kertyi vuoden aikana 22 000.

Nuorisotilojen aukioloaikoja on laajennettu jatkuvasti vuosien 2022–2024 aikana osana panostusta saavutettavuuden parantamiseen.

2025: Nuorisotyöntekijä koulussa -toiminta alkoi myös Mikaeliskola:ssa koulun toiveesta.

Nuorten työpajatoiminta käynnistyi Raaseporissa nuorisopalveluiden alaisuudessa 1.5.2025 alkaen. Tilastotietoja ei ole vielä saatavilla.

TYÖIKÄISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/5663>

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Työttömät, % työvoimasta

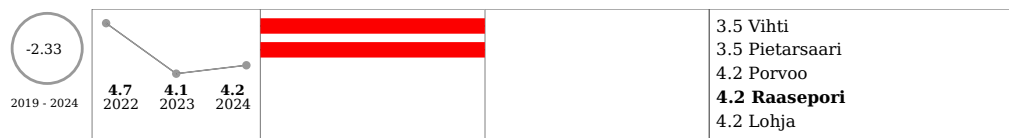
Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta

Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

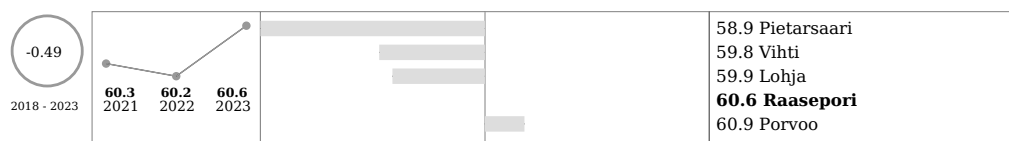
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä

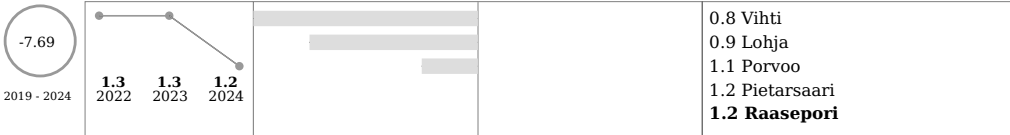
TYÖIKÄISET - Yhteenveto

Tilasto työikäisten kaupungin palveluiden käytöstä sisältyy yhteenvetoon otsikon "kaikki ikäryhmät" alla oleviin tilastoihin.

IKÄIHMISET

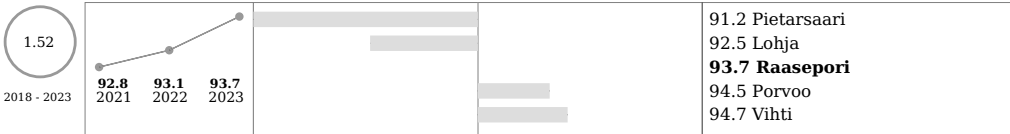
Hyvinvointi

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

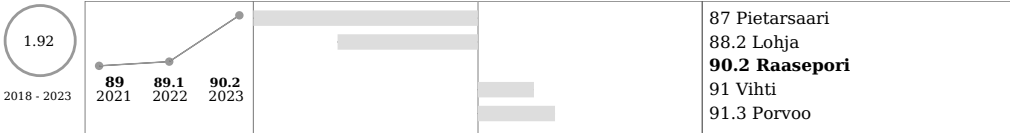

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

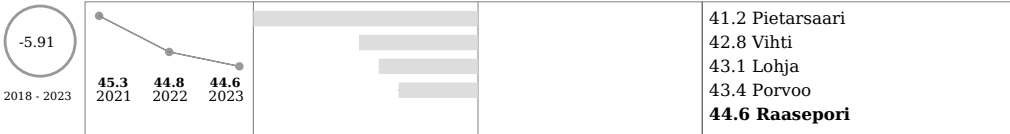
Kotona asuvat 80 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

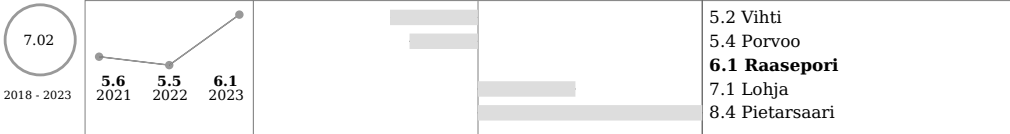
Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä

lääkkäiden ympärivuorokautisen palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavan ikäisestä väestöstä

IKÄIHMISET - Yhteenveto

Voimaa vanhuuteen

Ikäinstituutin ohjelma Voimaa vanhuuteen edistää liikuntakykyä, osallisuutta ja mahdollisuuksia selviytyä itsenäisesti. Ohjelman kohderyhmänä ovat kotona asuvat, itsenäisesti selviytyvät ja heikentyneen toimintakyvyn omaavat ikääntyneet (65+). Liikkuminen on osoittautunut tehokkaaksi ja edulliseksi tavaksi edistää ikääntyneiden hyvinvointia laajasti. Vuosina 2022-2024 Raasepori on ollut mukana Ikäinstituutin mentorointiohjelmassa toiminnan käynnistämiseksi. Onnistuminen on saavutettu rakentamalla ohjausryhmä, jossa on aktiivisia jäseniä eri yhdistyksistä ja järjestöistä. Tämä ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti ja kehittää tarjottavia toimintamuotoja. Kaupungin erityisryhmien liikunnanohjaaja toimii ohjelman koordinaattorina. Sekä kevät- että syyslukukaudella tarjotaan kohderyhmälle noin 15 viikoittaista ja maksutonta liikuntaryhmää ympäri Raaseporia. Näitä mainostetaan kaupungin verkkosivuilla ja elokuussa joka vuosi jaettavassa kaupungin esitteessä. Lisäksi järjestetään tiedotustilaisuuksia, joissa kerrotaan toiminnasta ja pyritään saamaan lisää osallistujia ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Seniorikuntosalit

Vuodesta 2023 alkaen kaupungin liikuntapalvelut vastaa kahdesta seniorikuntosalista. Yksi sijaitsee Karjaalla (Anemone) ja toinen Pohjassa (Mariakoti). Käyttäjän tulee olla 65 vuotta täyttänyt, eläkeläinen tai kuntouttavan toiminnan asiakas saadakseen avaimen. Sama avain voidaan käyttää ilman lisäkustannuksia sekä Karjaalla että Pohjassa, jos käyttäjä niin haluaa. Käyttäjän ei tarvitse olla Raaseporissa asuva saadakseen avaimen.

Kaupungin liikuntapalveluilla on liikunnanohjaaja paikalla sovittuina viikoittaisina aikoina. Liikunnanohjaaja opastaa käyttäjiä laitteiden turvallisessa käytössä ja palvelee asiakasasioissa. Kuntosalit ovat myös avoinna omatoimiseen harjoitteluun, mutta silloin kaupungin liikuntapalveluiden ohjaaja ei ole paikalla.

Seniorikarkelot

Tapahtuma Seniorikarkelot järjestettiin pitkän tauon jälkeen uudelleen vuonna 2024 Tammisaaren palloiluhallissa (noin 400 osallistujaa) ja vuonna 2025 Karjaan urheiluhallissa (yli 600 osallistujaa). Seniorikarkelot on messutapahtuma senioreille ja heidän omaisilleen. Paikalla on paikallisia toimijoita, jotka työskentelevät senioreiden hyväksi ja heidän kanssaan, jakamassa tietoa, vastaamassa kysymyksiin ja myymässä tuotteita. Vierailijoille tarjotaan viihdettä musiikkiesitysten ja kokeilutoimintojen muodossa. Paikalla on myös kahvilatoimintaa. Bussikuljetus järjestetään maksutta kaikille halukkaille. Vuonna 2025 paikalla oli yli 60 näytteilleasettajaa ja tapahtuma oli erittäin onnistunut. Osallistajat kokivat saaneensa paljon tietoa siitä, mitä senioreille tarjotaan Raaseporissa.

Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma

Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma hyväksyttiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa syksyllä 2022. Kulttuuripalvelut vastaa suunnitelman toteuttamisesta yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on tavoittaa vuosittain vähintään 580 osallistujaa järjestämällä noin 24 ohjelmakohtaa vanhuspalveluissa. Suunnitelman tavoitteena on tuoda kulttuuriohjelmia ja -elämyksiä päivätoimintaan ja palvelupisteisiin sekä kaikkiin palvelutaloihin. Lisäksi kotihoidon kautta jaetaan kulttuurilahjoja niille, jotka eivät voi osallistua ohjelmakohtiin. Tarkoituksena on tarjota yhdenvertainen ja monipuolinen kulttuuritarjonta molemmilla kotimaisilla kielillä. Kulttuuripalvelut, joka vastaa kaikista kustannuksista, toimii laadukkaan sisällön tilaajana ja priorisoi paikallisten kulttuuritoimijoiden käyttöä. Kulttuuripalvelut ohjaa myös kulttuuritoimijoita ja hoitolaitoksia avustushakemuksissa, kuten Svenska kulturfondenin ”kultur i vården” -paketissa.

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

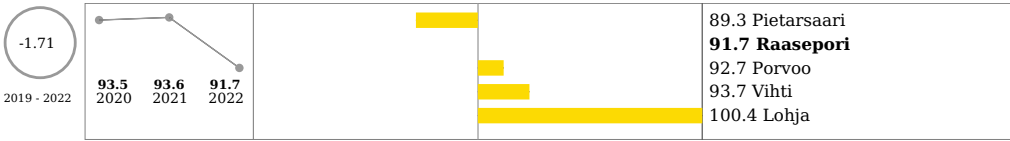

Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/3138>

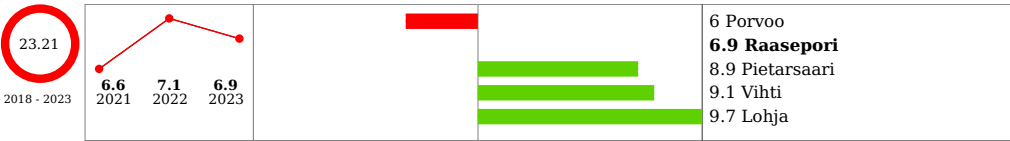
Sairastavuusindeksi, ikävakioitu

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/metadata/indicators/5641>

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

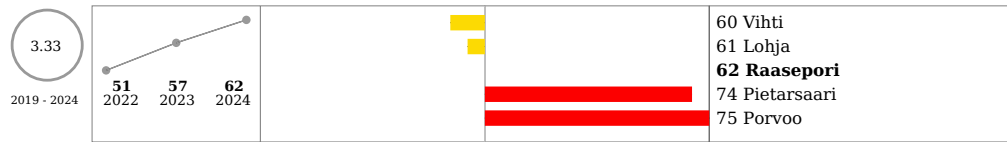

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta

Kunnan palvelut

Terveydenedistämistäksiivisuus kunnassa - TEA, pistemäärä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - TEA, pistemäärä

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

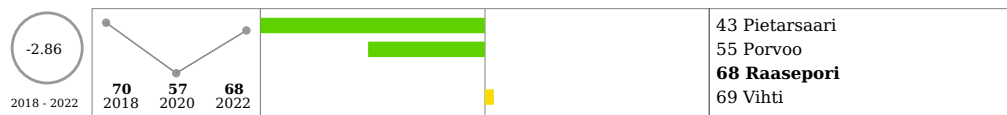
Kulttuurin edistäminen kunnissa TEA, pistemäärä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa - TEA, pistemäärä

Kulttuuripalveluiden saavutettavuus: kirjastojen, museoiden ja teattereiden saavutettavuus 3/10/20 kilometrin päässä kotoa, % väestöstä

https://pxhoepa2.stat.fi/sahkoiset_julkaisut/kulttuuritilasto/html/suom0012.htm

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

Ulkoilureitit, pyörätiet ja muut liikuntaa edistävät panostukset

Västerbyn ulkoilualueelle rakennettiin vuonna 2021 kaksi uutta laavua, jotka ovat mukautettu toimintarajoitteisille henkilöille, ja kaikki alueen tulipaikat uusittiin. Vuonna 2022 rakennettiin uusi ponttonisilta Kvarnträsketin yli, joka yhdisti alueen Västerbyn olemassa oleviin vaellusreitteihin. Vuosina 2022–2023 rakennettiin ulkoilureitti Knipnäsän rannalta Estholmeniin, ja vuonna 2024 valmistui myös Estholmenin lintutorni..

Ratavallin pyörätie, jossa on opasteet ja silta Mustionjoen yli, valmistui vuonna 2019. Vuonna 2021 kaupunki esitteli Kaakaus-kaupunkipyörät, samana vuonna kuin ulkoilureitti Kulturvallen avattiin Pinjaisten ja Karjaan välillä. Pyörätie Harju Karjaan ja Tammisaaren välillä sekä alikulku Horsbäckissä valmistuivat vuonna 2022. EU-rahoitteiset latausasemat sähköpyörille Tammisaaren, Prediumin ja Sommaröstrandin satamissa otettiin käyttöön vuonna 2023. Samana vuonna valmistui Pinjaisten kylätie, mikä paransi kevyen liikenteen turvallisuutta. Vuodesta 2023 lähtien Raaseporin kaupunki on tarjonnut työntekijöilleen mahdollisuuden hankkia työsuhdepyörän. Vuonna 2024 rakennettiin 17 pyörätelinettä, joissa on tilaa 150 pyörälle keskeisillä paikoilla ympäri Raaseporia.

Ulkoilureittien lisäksi seuraavat panostukset on toteutettu terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi: vuonna 2021 rakennettiin kuntoportaat Västerbyssä. Vuosina 2020–2024 toteutettiin ulkokuntosalit Tammisaaressa, Tenholassa, Bromarvissa ja Pohjassa. Västerbyn rullahiihtorata otettiin käyttöön vuonna 2022. Pohjan skeittipuisto valmistui vuonna 2023. Vuonna 2024 aloitettiin toimintarajoitteisille henkilöille mukautetun uimaaltaan rakentaminen, joka valmistuu vuonna 2025.

Ulkokuntosalit

Vuodesta 2019 lähtien Raaseporissa on investoitu seitsemään eri ulkokuntosaliin ja liikuntapuistoon; Bromarvin ulkokuntosali, Tammisaaren liikuntapuisto, Fiskarsin ulkokuntosali Fiskarsin urheilukentän vieressä, Karjaan ulkokuntosali, Pohjan ulkokuntosali, Mustion ulkokuntosali, Tenholan ulkokuntosali. Ulkokuntosalit ja liikuntapuistot ovat hienoja esimerkkejä matalan kynnyksen liikunnasta, sillä niillä ei ole erityisiä aukioloaikoja ja niiden käyttö on maksutonta. Kaikkina toimintavuosina järjestetään tutustumistilaisuuksia, joissa voi osallistua ohjaajan johdolla. Ohjaaja näyttää, miten laitteet toimivat ja miten turvallisesti aloittaa liikunta liikuntapuistossa.

Tilastot kaupungin toiminnasta

Liikuntapalvelut

Raaseporin liikuntapalvelut tarjoaa uimaopetusta kaupungin peruskouluille ja esikouluille; 5 kertaa lukuvuodessa vuosiluokille 1–2, 4 kertaa lukuvuodessa vuosiluokille 3–4, 3 kertaa lukuvuodessa vuosiluokille 5–6. Yläkoulut ja lukiot hoitavat itse uimaopetuksensa. Kaupunki järjestää uimakouluja, joihin lapset voivat osallistua vapaa-ajallaan. Vesijumppaa järjestetään sekä viikoittaisina tunteina että drop-in-tunteina, joihin ei tarvitse ilmoittautua. Kaupunki järjestää useita erilaisia liikuntaryhmiä sekä Tammisaaren että Karjaan keskustassa. Liikuntapalvelut tarjoaa maksutonta, yksilöllistä liikuntaneuvontaa kaikille, jotka ovat passiivisia, joilla on ylipaino-ongelmia, joilla on tai on riski sairastua diabetekseen tai sydän- ja verisuonitauteihin.

	2021	2022	2023	2024
Osallistujamäärä	8610	19514	20418	21216
Tuntimäärä	1623	2273	2281	2241

Kirjasto

- Karjaan kirjasto avattiin uusissa tiloissa Fokuksessa ja Mustion sivukirjasto Askersissa elokuussa 2022. Molemmissa kirjastoissa on myös omatoimiaukiolo, mikä on lisännyt merkittävästi saavutettavuutta. Tämä on myös lisännyt käyntejä ja lainauksia, erityisesti Karjaalla, viimeisten kahden vuoden aikana.
- Tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä on myös kasvanut tänä aikana ja lähestyy hitaasti pandemiaa edeltävää tasoa. Vuonna 2021 järjestettiin yhteensä 105 tapahtumaa ja käyttäjäkoulutusta. Vuonna 2024 järjestettiin 249 erilaista tapahtumaa ja käyttäjäkoulutusta.

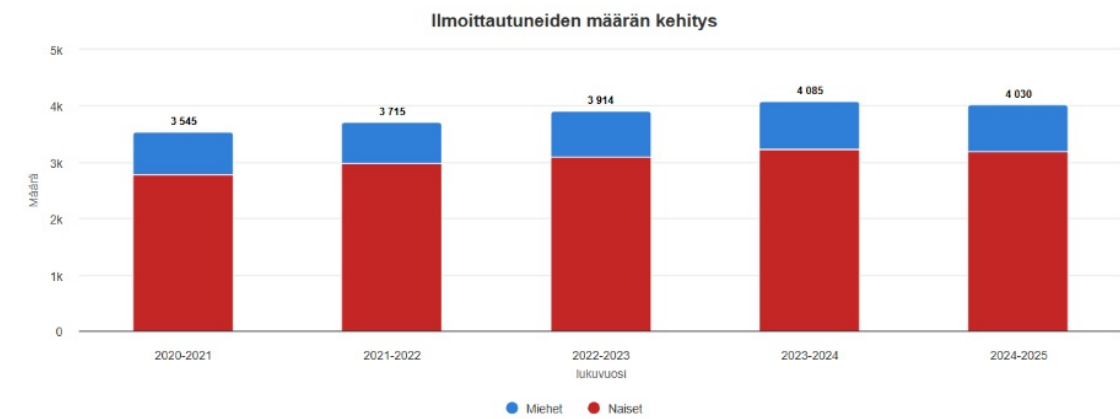
	2021	2022	2023	2024
aukiolotunnit (henkilökunta paikalla)	5746	6087	6636	6605
aukiolotunnit, yhteensä	8055	10955	15480	15427
käynnit	90206	136774	210057	235984
lainat	249182	279619	307207	325810

Kulttuuripalvelut

	2021	2022	2023	2024
Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma, osallistujamäärä	0	284	310	1200
Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma, ohjelmakohtaa	0	19	13	37
Kulttuurikasvatussuunnitelma, osallistujamäärä	4933	9195	9841	7044
Kulttuurikasvatussuunnitelma, ohjelmakohtaa	18	276	454	260
Avoimet tapahtumat, ohjelmakohtaa	43	73	89	164
Avoimet tapahtumat, osallistujamäärä	9374	7201	5692	7919
Näyttelyt, määrä	6	20	32	29
Näyttelyt, osallistujamäärä	1834	4744	13894	9292

Kansalaisopisto

Ilmoittautuneiden määrä on kasvanut tasaisesti covid-pandemian jälkeen.

Kansalaisopisto tarjoaa monipuolisesti liikunta-, jooga- ja tanssikursseja eri ikäryhmille eri puolilla Raaseporia. Toiminnan tarkoituksena on tukea asukkaiden terveyttä, hyvinvointia ja liikkuvuutta. Kursseilla on myös suuri sosiaalinen merkitys. Liikunta- ja tanssikurssit ovat kasvaneet eniten tuntien ja osallistujien määrässä:

	2021	2022	2023	2024
Tuntimäärä	2565	2878	3310	3293
Naiset	1427	1529	1880	2095
Miehet	190	234	342	381
Osallistujamäärä yhteensä	1617	1763	2222	2476

Musiikinopetus muodostaa suuren osan kansalaisopiston toiminnasta. Opetusta järjestetään sekä yksilö- että ryhmäopetuksena. Yksilöopetuksen lisäksi myös opiston kuorot ovat erittäin suosittuja; tällä hetkellä 12 aktiivista kuoroa kouluikäisistä eläkeläisiin. Tuntimäärä on ollut keskimäärin 5200 tuntia kalenterivuodessa ja osallistujamäärä noin 1130 henkilöä.

Lapsille ja nuorille MBI tarjoaa taiteen perusopetusta teatteri- ja kuvataiteessa. Teatterikoulu Konfetti järjestää kaksikielisiä ryhmiä Tammisaarella ja Karjaalla sekä järjestää joka vuosi kesän alussa leirin teatterista kiinnostuneille lapsille ja nuorille. Kuvataidekoulu Colorikuksella on kolme ryhmää Tammisaarella, joista yksi on kaksikielinen ja muut ruotsinkielisiä. Karjaalla ja Fiskarsissa on neljä suomenkielistä ryhmää eri ikäisille oppilaille. Taiteen perusopetuksessa järjestetään noin 1000 tuntia vuosittain noin 300 lapselle.

Museo

	2021	2022	2023	2024
Tapahtumat, ohjelmakohtaa	30	83	446	451
Tapahtumat, osallistujamäärä	452	1012	7945	6617
Näyttelyt, määrä	3	1	10	10

Näyttelyt, osallistujamäärä	6663	7208	62022	43381
Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma, osallistujamäärä		160	238	213
Vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma, ohjelmakohtaa		5	7	8
Kulttuurikasvatussuunnitelma, osallistujamäärä		417	403	412
Kulttuurikasvatussuunnitelma, ohjelmakohtaa		29	27	31

Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevällä päihdetyöllä tarkoitetaan toimintaa, jolla vähennetään päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja. Ehkäisevän päihdetyön on perustuttava päihteiden käytön ja siitä aiheutuvien haittojen seurantaan, käytettävissä olevaan tieteelliseen näyttöön ja hyviin käytäntöihin. Ehkäisevässä päihdetyössä tulee kiinnittää huomiota myös muille kuin päihteiden käyttäjille aiheutuviin haittoihin. Sosiaali- ja terveysministeriö johtaa ja Terveys- ja hyvinvoinnin laitos kehittää ja ohjaa ehkäisevää päihdetyötä koko maassa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Aluehallintovirastot ohjaavat toimialueensa ehkäisevää päihdetyötä, suunnittelevat ja kehittävät sitä yhteistyössä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa sekä tukevat toimialueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Hyvinvointialue tukee alueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Kunnan toimielimen ja hyvinvointialueen tehtävänä on:

- 1) huolehtia alueensa päihdeolojen seurannasta ja niitä koskevasta tiedotuksesta;
- 2) huolehtia siitä, että päihdehaittoja ja niiden vähentämistä koskevaa tietoa tarjotaan yksityisille henkilöille ja koko väestölle;
- 3) lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa tehtävissään;
- 4) esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia hallinnossaan, kunnassa erityisesti sivistys-, liikunta- ja nuorisotoimessa sekä elinkeinotoimessa;
- 5) huolehtia siitä, että 1–4 kohdassa tarkoitetut toimet sovitetaan yhteen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä sekä poliisin, alkoholilain ja tupakkalain noudattamisen valvonnasta vastaavien viranomaisten, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödyllisten yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa.

(Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä, 523/2015)

Raseborgin kaupungissa sivistyslautakunta vastaa ehkäisevästä päihdetyöstä. Ehkäisevän päihdetyön koordinoinnista vastaa kaupungin hyvinvointikoordinaattori, joka johtaa tätä tarkoitusta varten nimettyä toimialarajat ylittävää työryhmää. Työryhmässä on mukana myös nuorisovaltuuston, poliisin, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Eteläkärjen ympäristöterveyden edustajat. Erillistä ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa ei laadita, vaan tämän teeman toimenpiteet sisällytetään hyvinvointisuunnitelmaan.

2 Johtopäätökset ja toimenpiteet

Työryhmä tuo esiin seuraavat johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset:

1. Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvoinnin osalta kaupungilla on käytettävissään runsaasti tietoa ja tilastoja. Indikaattorit osoittavat huolestuttavia tuloksia sekä lasten ja nuorten henkisen että fyysisen terveyden osalta. Kaupungilla on suuri vastuu ennaltaehkäisevässä työssä. Positiivista lasten ja nuorten ikäryhmän osalta on, että heidät on helppo tavoittaa, koska he ovat päiväkotien ja koulujen toiminnan piirissä. On myös tärkeää, että on mahdollisuuksia aktiiviseen vapaa-aikaan ja että kaikilla on mahdollisuus löytää mielekästä tekemistä, josta he nauttivat. Lapsille ja nuorille on erityisen tärkeää, että arki on turvallista. Lasten ja nuorten osalta myös perheen hyvinvointi kokonaisuutena on merkittävä tekijä, mikä tarkoittaa, että kaupungin tulee panostaa sellaisen ympäristön luomiseen, jossa lapsiperheet viihtyvät ja jossa myös vanhemmat saavat tukea hyvinvoinnilleen.
2. Muiden ikäryhmien (työikäiset, ikäihmiset) osalta meillä ei ole käytettävissä yhtä paljon tietoa ja tilastoja kuin nuorempien ikäryhmien osalta. Tämä käy selvästi ilmi tästä asiakirjasta. On olemassa indikaattoreita esimerkiksi koetusta terveydentilasta, yksinäisyydestä, fyysisestä toimintakyvystä, henkisestä terveydestä, päihteiden käytöstä jne. myös muiden ikäryhmien osalta, mutta nämä tulokset eivät ole saatavilla kuntatasolla Raaseporin osalta. Kuntakohtaiset tutkimukset/tulokset ovat tilattavissa THL:n Terve Suomi -tutkimuksen kautta joka toinen vuosi. Työryhmä katsoo, että olisi toivottavaa, että kaupunki tilaisi nämä tulokset vähintään kerran valtuustokauden aikana, koska ne sisältävät arvokasta tietoa asukkaidemme terveydestä ja hyvinvoinnista. Työikäiset ja ikäihmiset muodostavat suuren osan kaupungin väestöstä, ja erityisesti ikäihmiset lisääntyvät sekä määrällisesti että iältään. On tärkeää, että kaupunki huomioi demografian toiminnan suunnittelussa, jotta palvelut voivat mahdollisimman hyvin vastata asukkaiden tarpeisiin.
3. Tiedolla johtaminen on keskeistä hyvinvointityössä. Tarvitsemme jatkuvaa seurantaa tilastoista ja tiedoista, jotka koskevat asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia. Kun käytettävissä on relevanttia/välttämätöntä tietoa, voimme analysoida nykytilannetta, suunnitella tulevaisuuden toimenpiteitä ja asettaa tavoitteita ja mittareita toimenpiteille. Tulosten seurannan avulla voimme ajan myötä analysoida, ovatko toteutetut toimenpiteet tuottaneet toivotun vaikutuksen. Hyvinvointityössä on tärkeää muistaa, että toimenpiteet harvoin tuottavat välittömiä tuloksia, vaan tuloksia tulee analysoida ajan kuluessa. Taloudellisten haasteiden aikana tiedolla johtaminen on erityisen tärkeää, koska se auttaa meitä käyttämään olemassa olevat resurssit mahdollisimman tehokkaasti. Hyvinvointia edistävään ja ennaltaehkäisevään työhön tulee antaa resursseja sekä taloudellisten varojen että työajan muodossa, ja tiedolla johtaminen auttaa kohdentamaan resurssit oikeanlaisiin toimenpiteisiin.

3 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Työ hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 parissa alkaa syksyllä 2025, tavoite on saada asiakirja valmiiksi hyväksyttäväksi keväällä 2026. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnat ovat sopineet, että tulevat hyvinvointisuunnitelmat rakennetaan saman rakenteen mukaisesti, mikä tarkoittaa, että kaikki perustuvat seuraaviin painopistealueisiin:

- Mielen hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen
- Terveiden elämäntapojen tukeminen
- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
- Turvallisuuden edistäminen
- Rakenteiden ja johtamisen kehittäminen

Hyvinvointisuunnitelmaan 2026-2029 sisältyvät myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma sekä toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi (nämä on kaudella 2021-2025 tehty erillisinä asiakirjoina).

OSA II ASIAKIRJAN KÄSITTELY

4 Asiakirjan laatijat

Asiakirjan on laatinut kaupungin toimialarajat ylittävä hyvinvointityöryhmä, johon kuuluu seuraavat jäsenet:

Josefin Mannström, hyvinvointikoordinaattori (puh.joht.)

Miina Rautiainen, kestävyyskoordinaattori

Barbro Österman, viestintä- ja osallisuuskoordinaattori

Julia Salmela, liikuntapalvelupäällikkö

Lotta Lerviks, kulttuuripäällikkö

Anne-May Sundström, kaavoitusinsinööri

Karin Ljung-Hägert, kotoutumispalveluiden päällikkö

5 Suunnitelman hyväksyminen toimitelmissä

Laaja hyvinvointikertomus esitellään kaupunginhallitukselle 12.5.2025 ja sen jälkeen valtuustolle 26.5.2025 (edellyttäen, että asiakirja on silloin hyväksytty kaupunginhallituksessa).

